

άφταρινα ἡ, ἀμάρτ. ὑφταρινα Σκῦρ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἄφταρος καὶ τῆς καταλ. -ῖνα.
Ἄφτάκλα, ὁ ίδ.

άφταριμιστα ἐπίρρ. Κρήτ. ἀχθάριμιστα Κρήτ. (Σφακ.) ἀθηριμιστα Κρήτ. ὑφτάριμιστα Κύθν. Τῆν.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄφταριμιστος.

Χωρίς βασκανίαν: Φρ. Ἀφτάριμιστά σου - του! κττ. (εὐχὴ πρὸς ἀποτροπὴν τῆς βασκανίας) Κρήτ. Χίος. ὑφτάριμιστά του! Κύθν. Τῆν.

άφταριμιστος ἐπίθ. Κάρπ. Κρήτ. Κύθν. Τῆν. Χίος ἀρχάριμιστος Κρήτ. ἀθηριμιστος Κρήτ. ἀθηριμιστος Λέσβ. (Πλομάρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φταριμιστός <φταριμιστώς.

Ἀνεπηρέαστος ἀπὸ τῆς βασκανίας, ἀβάσκαντος ἔνθ' ἀν.: Ἀφτάριμιστος νά 'σαι! (νὰ μὴ βασκαθῇς!) Χίος. || Φρ. μετὰ τῆς προθέσεως εἰς: Αὐτὸς εἶναι 'ς τ' ἄφταριμιστά του (ποῦ νὰ μὴ βασκαθῇ!) Κρήτ. Παλληκάρι 'ς τ' ἄφταριμιστά του (ἐξαιρετος νέος) αὐτόθ. Κόρη 'ς τ' ἄφταριμιστά της (ώφαιοτάτη) Κάρπ.

άφταρος ὁ, σύνηθ. Θηλ. ἄφταρα σύνηθ.

Μεγεθ. τοῦ ούσ. ἄφτι διὰ τῆς καταλ. -αρος.

Μεγάλο ἄφτι. Συνών. καὶ ἀντίθ. ίδ. ἐν λ. ἄφτάκι 1.

άφταρις ὁ, Πελοπον. (Λάστ.) κ. ἄ.

Μεγεθ. τοῦ ούσ. ἄφτι διὰ τῆς καταλ. -ας.

Ο ἔχων μεγάλα ἀφτιά: Παροιμ. Ὁ λωβὸς ἄντρας ἄφταρις, ὁ λωβότερος ἀχειλᾶς. Συνών. καὶ ἀντίθ. ίδ. ἐν λ. ἄφταρᾶς 1.

άφταστος ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Άμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἄφταστος βόρ. ίδιώμ. ἀνέφταστος Ἡπ. ἀνέφταστος Ἡπ. Θεσσ. ἀνήφταστος Κύπρ. ἄφταχτος πολλαχ. ἄφτακτος Τῆν. ἄφταγος Θράκη. (Σηλυβρ.) ἄφταχος Κρήτ. Ρόδ. ἄχταφος Κρήτ. ἀνέφταγος Πελοπον. (Γορτυν.) ἀνέφταχος Ἀδάμ 'Απὸ τὸ χωρ. 5.

Ἐκ τοῦ μεσν. ἐπιθ. ἄφταστος. Διὰ τοὺς τύπ. ἀνέφταστος, ἀνήφταστος ίδ. ἀ- στερητ. 1 δ. Τὸ ἀνέφτακος ἐκ τοῦ ἀμάρτ. ἄφτακος, δπερ διὰ τὸ ἔφτακα ἀδόρ. τοῦ φτάγω.

Α) Παθ. 1) Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν δύναται τις νὰ φθάσῃ, ταχύπους Πελοπον. (Μάν.) Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ.): Εἶναι ἄφταστος 'ς τὸ δρόμο Μάν. 2) Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν δύναται τις νὰ φθάσῃ ἔνεκα τῆς εἰς ὑψος συνήθως ἀποστάσεως πολλαχ.: Ἐκεῖ ποῦ τό' βαλες εἶναι ἄφταστο. ἄφταστες φωλεῖς πολλαχ. Ἄστρο ἄφταστο ΚΠαλαμ. (Υμν. 'Αθην.) 88. ἄφταστες ἀπ' ἀνθρώπους κι ἀπὸ κατοίκια τράνεναι οἱ κάππαρες 'ς τὴ φάχι τοῦ βουνοῦ Λεξ. Δημητρ. || Παροιμ. ἄφταστα ἥταν τὰ σταφύλια κι ἄγουρα τὰ λέει ἡ ἀλεποῦ Λεξ. Δημητρ. 3) Ὁ μήπω συλλεχθείς, ἐπὶ καρπῶν δρεπομένων διὰ τῆς χειρός ἐκ τῶν δένδρων Εὔβ. (Αὖλωνάρ. Κονίστρ.): Ἐχω τὰ σῦκα ἄφταστα. 4) Ὁ δραστήριος ἐν τῇ ἐκτελέσει ἔργου Πόντ. (Τραπ.)—Λεξ. Περιδ. Συνών. ἀσύφταστος Α2β. 5) Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν δύναται τις νὰ πλησιάσῃ, ἀπρόσιτος Μακεδ. (Βλάστ.) κ. ἄ.—ΓΞενοπ. Ἀναδυομέν. 191: Αὐτὰ δύμως ἥταν ἀκόμα πρὸ βαθεῖα 'ς τὸν γκρεμόν, ἀκόμια πρὸ ἄφταστα ΓΞενόπ. ἔνθ' ἀν. 6) Ὁ λίαν ἀποτελεσματικός, ἐπὶ φαρμάκου κττ. σύνηθ.: ἄφταστο γιατρικό σύνηθ. ἄφτακτο πρᾶμα Τῆν. Τὸ διάβασμα τοῦ παπλᾶ 'ς τὲς ἀρρώστες ἔνι ἄφταστον Κύπρ. 7) Ἀνυπέρβλητος, ἀπαράμιλλος πολλαχ.:

Γυναικα ἄφταστη 'ς τὸ νοικοκυρειό Πελοπον. (Μάν.)|| Ποίημ.

Στὰ κοῦρα πρωτομάστορας καὶ 'ς τοὺς χωσὲς τεχνίτης καὶ καστρομάχος ἄφταστος καὶ δράκως τῶν πολέμων ΚΠαλαμ. Φλογέρ. βασιλ. 120.

Β) Ἐνεργ. 1) Ἐκεῖνος ποῦ δὲν ἔφθασε σύνηθ.: Εἰν' ἄφταστος ἀκόμη. Τὸ βαπτώρι εἰν' ἄφταστο ἀκόμη. ἄφταστο γράμμα. 2) Ἐκεῖνος ποῦ εἴθε νὰ μὴ φθάσῃ, εἰς ἀρὰς Ἡπ. Θεσσ. Πόντ. (Κερασ.) Ρόδ.—Ἀδάμ ἔνθ' ἀν.: ἄφταστος νὰ εἰσαι! Κερασ. Ποῦ νὰ μὴ φτάσῃ δ ἄφταστος! Ρόδ. Ποῦ 'ν' δου τ' ἀνέφταστον; Θεσσ. Βρὲ ἀνέφτακα, τὰ λέω, ποῦ μὲ κάνετε νὰ πλαντάζω ἀπὸ τὸ κακό μου, ποιὸς ἔφραγε τὸ κρέας; Ἀδάμ ἔνθ' ἀν. 3) Ἐπὶ καρπῶν, δ μὴ ὠριμάσας, ἀωρος σύνηθ. καὶ Πόντ. (Άμισ. Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): ἄφταστα καρδύδα - μῆλα - σῦκα κττ. Συνών. ἀγένητος 3, ἀγινος 2, ἀγίνωτος 3, ἀγουρος Α 2, ἀκάμωτος 2, ἀψητος, ἀντίθ. γινωμένος (ιδ. γίνομαι), καμωμένος (ιδ. κάνω), φταστός, ψημένος (ιδ. ψήνω), ωριμος. 4) Ὁ μὴ ἀποκτήσας σκληρὸν κέλυφος, ἐπὶ φοῦ προώρως γεννηθέντος Πελοπον. (Κλουτσινοχ. Τρίκκ.) κ.ἄ.: ἄφταστο ἀβγό. 5) Ὁ μὴ φθάσας εἰς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν Πελοπον. (Τρίκκ.) Σάμ.: ἄφταστο παιδί Τρίκκ. ἄφταστον κουράτος' Σάμ. 6) Ὁ μὴ ζυμοθείς καλὰ ὥστε νὰ φουσκώσῃ ψηνόμενος Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.): ἄφταστη πίττα. 7) Μεταφ. δ μὴ ὠριμος τὸν νοῦν, ἀκριτος, ἀστόχαστος Θράκη. (Σηλυβρ.) Κύθν. Μακεδ.: Παροιμ. ἄφταγος δ νοῦς, διπλὸς δ κόπος. Συνών. ἀβολος Β 2, ἀσκόπευτος 2, ἀσκοπος 1.

Γ) Ούσ. 1) Ὁ τόπος εἰς τὸν ὅποιον δὲν κατορθώνει νὰ φθάσῃ τις Θήρ. Κρήτ. Ρόδ. κ.ἄ.: Νὰ πάς 'ς τὸν ἄφταστο! (ἀρά) Θήρ. || Φρ. ἄφταχα τοῦ γῆς (τὰ καταχθόνια, τὰ τάρταρα) Κρήτ. Ρόδ. Συνών. ἀσύφταστος Β 1.

2) Ούδ. ἄφταστο, ἐντομόν τι δηλητηριῶδες προξενοῦν ταχὺν θάνατον (δηλ. ἐντομον τοῦ ὅποιου τὸ δῆγμα δὲν προφθάνει τις νὰ θεραπεύσῃ) Χίος.

άφτατε ἐπίθ. Τσακων.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. φτατὲ <φταίνον. 'Ο μὴ ψημένος, ἀψητος, ώμός.

άφτεά ἡ, Κάρπ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἄφτι καὶ τῆς καταλ.. -έα, δι' ἥν ίδ. -εά. Κτύπημα διὰ τῆς παλάμης εἰς τὴν παρειάν: Γνωμ. 'Ο Θεός νὰ σὲ φυλάῃ ἀπὸ σιρασῦ φαβδέαν κι ἀπὸ κουτσοῦ ἄφτεαν.

άφτεδας ὁ, ἄφτεάς Ζάκ. ἄφτεδας Κεφαλλ. κ.ἄ. φτεδας Νίσυρ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἄφτι καὶ τῆς καταλ.. -εάς.

1) Ο ἔχων μεγάλα ἀφτιά ἔνθ' ἀν. 'Η λ. καὶ ώς παρωνύμ. Κεφαλλ. καὶ ἐπών. Πειρ. Σάμ. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἄφταρᾶς 1. 2) Σκύλλος μὲ μεγάλα ἀφτιά ἄγν. τόπ. Συνών. ἄφταρᾶς 3.

άφτειασίδωτος ἐπίθ. κοιν. ἄφτειασίδωτος σύνηθ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *φτειασιδωτός <φτειασιδώνω, παρ' δ καὶ φχειασιδώνω.

'Ο μὴ ψιμυθιωμένος.

άφτειαστος ἐπίθ. κοιν. ἄφτειαστος βόρ. ίδιώμ. ἄφτειαστος Εὔβ. (Κύμ. κ.ἄ.) ἄφτειαστος σύνηθ. ἄφτειαστος βόρ. ίδιώμ. ἀνέφτειαστος Θράκη. (Άδριανούπ.) ἄφτειαστος πολλαχ. ἄφτειαγος σύνηθ. ἄφτειαγος βόρ. ίδιώμ. ἄφτειαγος πολλαχ. ἄφτειαγος πολλαχ. βόρ. ίδιωμ. ἄφτειασ Πελοπον. (Μεσσ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. φτειαστός <φτειάνω, παρ' δ καὶ φχειάνω.

